

ΤΜΗΜΑ:

Ημερ/νία:

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:

Ενότητα: ΝΑ 'ΣΑΙ ΚΑΛΑ, ΔΑΣΚΑΛΕ - ΓΙΩΡΓΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ

ΘΕΜΑ: Το ενδιαφέρον και η αγάπη που καλλιεργεί ένας καθηγητής στους μαθητές μιας τάξης σχολείου της επαρχίας για το λαϊκό πολιτισμό και τη λαϊκή λογοτεχνική παράδοση.

ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Αξία-περιφρόνηση του λαϊκού πολιτισμού

Αποκοπή-γνωριμία των μαθητών με το λαϊκό πολιτισμό

Μοντέλα διδασκαλίας

Μαθητική πονηριά

ΒΑΣΙΚΗ ΙΔΕΑ: Η σημασία του σχολικού περιβάλλοντος στην ανάδειξη της αξίας του λαϊκού πολιτισμού.

ΔΟΜΗ;

1^η ΕΝΟΤΗΤΑ: Η εικόνα του νέου καθηγητή

2^η ΕΝΟΤΗΤΑ: Η προσπάθειά του να μεταδώσει την αγάπη για την παράδοση και τα δημοτικά τραγούδια

3^η ΕΝΟΤΗΤΑ: Η αλλαγή στον τρόπο που τα παιδιά αντιμετωπίζουν την παράδοση

4^η ΕΝΟΤΗΤΑ: Η καταγραφή δημοτικών τραγουδιών από τους μαθητές και η «πονηριά» δύο μαθητών

5^η ΕΝΟΤΗΤΑ: Το σχόλιο του αφηγητή για την αποξένωση από τη λαϊκή παράδοση

ΤΕΧΝΙΚΗ:

- α' πρόσωπη αφήγηση - **αυτοβιογραφικά στοιχεία**
- Ο αφηγητής συμμετέχει ως ήρωας στην ιστορία. (αφηγητής έφηβος, ώριμος αφηγητής)
- Εστιάζει τα γεγονότα μέσα από την προοπτική του παρελθόντος.
- Απευθύνεται νοερά σε β' πρόσωπο στον παλιό του καθηγητή και μιλάει με την προοπτική του παρόντος.
- Στοχαστική διάθεση, μοιάζει να απευθύνεται σε έναν υποθετικό συνομιλητή.
- Περιγραφή συναισθημάτων.
- Αναδρομική αφήγηση με γραμμική πορεία και αφηγηματικά κενά που **επιταχύνουν** την αφήγηση.
-

ΑΦΗΓΗΜΑΤΙΚΟΙ ΤΡΟΠΟΙ: Μίμηση, περιγραφές, σχόλια του αφηγητή, διάλογοι.

ΓΛΩΣΣΑ: Απλή, καθαρή δημοτική με λέξεις της καθημερινότητας.

ΥΦΟΣ: Απλό, κουβεντιαστό, στοχαστικό.

ΤΟΝΟΣ: Ειρωνικός και με δόση μελαγχολίας.

ΕΚΦΡΑΣΤΙΚΑ ΜΕΣΑ: Παρομοιώσεις, Μεταφορές, Επαναλήψεις, Ασύνδετα Σχήματα (λιτότητα στα εκφραστικά μέσα).

ΙΔΕΕΣ – ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ:

- Προβάλλεται ο σημαντικός ρόλος του εκπαιδευτικού στην ανάδειξη του λαϊκού πολιτισμού και κάθε αξίας που συντελεί στην κοινωνικοποίηση των παιδιών και στην αισθητική τους καλλιέργεια.
- Ο αστικός τρόπος ζωής, η στροφή από τη συλλογική ζωή στην προβολή του ατομικού συμφέροντος και η εισβολή ξένων προτύπων ζωής οδήγησαν στην περιφρόνηση του λαϊκού πολιτισμού και στην ισοπέδωση ιδεών και αξιών.

Λαϊκή παράδοση

Ονομάζεται το σύνολο των πολιτισμικών στοιχείων που κληροδοτήθηκαν από τις παλαιότερες γενιές, δηλαδή όλων των ειδών εκφράσεις ή συμπεριφορές του υλικού και πνευματικού βίου ενός λαού και συγκεκριμένα:

- **τα υλικά δημιουργήματα** (οικοδομήματα, εργαλεία, φορεσιές κ.ά.) **πράξεις και ενέργειες** (ήθη, έθιμα, λαϊκά δρώμενα κ.ά.) **τα πνευματικά δημιουργήματα** (τραγούδια, παραμύθια, παροιμίες κ.ά.) **οι θεσμοί και οι αξίες** (ηθικές, κοινωνικές κ.ά.) **η καλλιτεχνική έκφραση** (χορός, χειροτεχνήματα, ζωγραφική, γλυπτική κ.ά.) **ο τρόπος ζωής** (ατομικής, οικογενειακής και κοινωνικής) και εργασίας καθώς και οι σχέσεις ανάμεσα στους ανθρώπους.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ:

1. Στο παραπάνω κείμενο να εντοπίσετε τα χαρακτηριστικά που μας βοηθούν να το εντάξουμε στο λογοτεχνικό είδος του «διηγήματος».
2. Ποια γνώμη είχαν τα παιδιά για τα λαϊκά ήθη και έθιμα του τόπου τους; Πού οφείλεται και πώς εκδηλώνεται η αλλαγή της στάσης τους;
3. Με ποιους τρόπους καλλιέργησε ο φιλόλογος στους μαθητές το ενδιαφέρον για τον λαϊκό πολιτισμό και την τοπική τους παράδοση;
4. Να βρείτε τα εκφραστικά μέσα στο κείμενο να τα υπογραμμίσετε στο σχολιο και να σκεφτείτε γι αποιο λόγο τα χρησιμοποιεί ο συγγραφέας.
5. α. Στο διήγημα συγκρίνονται δύο μοντέλα σχολικής διδασκαλίας. Να τα εντοπίσετε και να αναφέρετε αυτό που προβάλλεται ως καλύτερο.
β. Πώς ονειρεύεστε εσείς το ιδανικό σχολείο;

Κριτήριο C.i. [Παραγωγή λόγου:

Τα κείμενα που παράγεις παρουσιάζουν προσωπική εμπλοκή με τη δημιουργική διαδικασία. Παρουσιάζεις σκέψη, φαντασία και ευαισθησία και φαίνεται να έχεις εξερευνήσει και να έχεις λάβει υπόψη σου νέες προοπτικές και ιδέες.]

6. Ο αφηγητής αναφέρει ότι ο ίδιος δυσκολευόταν να ανταποκριθεί στην προσπάθεια συγκέντρωσης του λαογραφικού υλικού. Γιατί; Πώς κρίνετε τη «μικρή πονηρία» του;
7. «Δεν είναι μυστήριο...ξαναπήρε»: Να σχολιάσετε την παραπάνω φράση.
8. **ΠΟΙΟΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΛΟΓΟΙ ΥΠΟΤΙΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ;**

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

-ΔΕΙΤΕ...- Το έργο «Ο κύκλος των χαμένων ποιητών». – “Dead poets society”

- Ακούστε και φέρτε στην τάξη κάποια δημοτικά τραγούδια του τόπου σας.